

РЕШЕНИЕ

№ 388

гр. Плевен, 18.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН в публично заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ТАТЯНА Г. БЕТОВА

при участието на секретаря ЕВГЕНИЯ М. РУСЕВА
като разгледа докладваното от ТАТЯНА Г. БЕТОВА Гражданско дело № 20234400100220 по описа за 2023 година

Производство по чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ.

Постъпила е искова молба от С. П. Г., подадена чрез адв. Р. Г., против Прокуратурата на РБ, представлявана от Главния прокурор, с която е предявен иск за сумата 4 500лв., представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди от незаконосъобразни действия на служители на прокуратурата, както и за сумата 30 000лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от същите действия, ведно със законната лихва върху сумите, считано от датата на влизане в сила на решението на ВКС, с което е потвърдена оправдателната присъда – 19.07.2022г. до окончателното им заплащане.

В исковата молба се твърди, че с постановление от 25.04.2017г., по досъдебно производство № 28-РП/2016г. по описа на Военно-окръжна прокуратура - София, пр. пр. № 2672/2015г. по описа на ВОП-София, ищецът е бил привлечен в качеството на обвиняем за престъпление по чл. 202, ал. 1, т.1, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1 НК - за това, че на неустановени дати в периода от 21.07.2011г. до 17.11.2015г. в „База за тренировка и възстановяване" - гр. Плевен, местност „*****" към в.ф. 52090-Д.М., при условията на продължавано престъпление, в качеството на длъжностно лице - „управител хижа/вила" във взвод „*****" във ВВУБ „Георги Бенковски" до 01.12.2012г. и след 01.12.2012 г. като „управител хижа (вила)" в отделение „*****" във взвод „*****" във в.ф. 52090-Д.М., е присвоил чужди движими вещи, собственост на в.ф. 52090-Д.М.: общо 4917,800 литра дизелово гориво ДСЗ-30 на обща стойност 11 919,55 лв., предназначено за работата на агрегат АД-30 с рег. № В А 601167, връчен в това му качество и поверено му да го пази и управлява, като за улесняването му е извършил и друго престъпление, за което по закон не се предвижда по-тежко наказание - престъпление по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК. Била е взета и мярка за неотклонение „подписка". По внесения от ВОП-София обвинителен акт е

образувано НОХД № 81/2017г. по описа на Софийски военен съд. По време на разглеждане на наказателното дело са проведени 8 съдебни заседания, повечето от които са отнемали часове, тъй като се разпитвани множество свидетели и вещи лица. Налагало се е ищецът да пътува за всяко едно от тях, което е генерирало разходи и е ангажирало времето му.

Ищецът твърди, че с присъда № 16/05.04.2018 г. е бил признат за виновен по повдигнатото му обвинение и му е било наложено наказание „лишаване от свобода“ 1 година и 6 месеца, което на осн. чл. 66, ал. 1 НК е отложено за срок от 4 години. Присъдата е влязла в сила на 20.04.2018 г. По искане за възобновяване на наказателното производство, подадено от защитника му, е образувано к.н.д. № 700/2018 г. по описа на ВКС, III НО. С решение № 154/14.01.2019г. наказателното производство е било възобновено, а присъдата на Софийския военен съд - отменена и делото върнато за ново разглеждане от друг състав на Софийския военен съд. Било е образувано НОХД № 11/2019г., по което са били проведени 10 съдебни заседания, в които ищецът е участвал. С присъда № 106/02.06.2021г. е бил признат за невиновен по повдигнатото му обвинение. Срещу присъдата е бил подаден протест и образувано ВНОХД № 53/2021г. по описа на Военноапелативен съд. С решение № 6/28.03.2022г. присъдата е била потвърдена. По протест на Военно-апелативна прокуратура е било образувано КНД № 391/2022г. по описа на ВКС, II НО. С решение № 96/19.07.2022 г. въззивното решение е било потвърдено.

В обобщение на изложеното, ищецът твърди, че през периода от 25.04.2017г. до 19.07.2022г. е било висящо наказателно производство по повдигнато му обвинение в извършване на тежко умишлено престъпление, за което са предвидени: наказание лишаване от свобода за срок от една до десет години, лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 6 и т. 7 НК, по което съдът е могъл да постанови и конфискация на част или на цялото имущество, и по което обвинение, е бил оправдан впоследствие. В резултат на неоснователното обвиняване в извършване на умишлено престъпление /тежко по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК/ са били накърнени честта, достойнството и доброто име на ищеца за продължителен период от време. Това се е отразило тежко на емоционалното му, психическо и здравословно състояние, бил е под постоянен силен стрес - притеснен, подтиснат, изпитвал е чувство на срам, като трудно е преживял тези негативни емоции.

В молбата се твърди, че в резултат от необоснованото обвинение срещу него в извършване на тежко престъпление, силно е бил засегнат и професионалният му авторитет и поставени под съмнение компетентността и добросъвестността при изпълняване на служебните му задължения. В резултат на присъдата по НОХД № 81/17г., му е била връчена заповед за уволнение от редовете на Българската армия, като съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили, е трябвало да сдаде числящото му се имущество, съгл. прил. заверено копие от обходния лист. С присъдата е бил уважен и граждански иск и образувано изпълнително дело № 20184430400486 по описа на ДСИ при РС – Плевен, по което му е бил наложен заповест. Удържаните суми от трудовото му възнаграждение, са предизвикали за него тежко финансово положение. Когато са го привлекли в качеството на обвиняем, ищецът е вярвал, че е станало недоразумение, тъй като винаги е изпълнявал служебните си

задължения добросъвестно и отговорно и е бил отдаден на работата си. По тази причина, никога не е предполагал, че може да му бъде търсена наказателна отговорност във връзка с изпълнението на задълженията му. Затова цялото това наказателно производство, което се е водело срещу него се е превърнало в кошмар за ищеца. Твърди, че репутацията му, градена дълги години с труд и всеотдайност, е била особено съществено накърнена. Бил е принуден да обяснява на колеги, приятели и близки, че е невинен, че всичко това е плод на нелепа грешка. Животът му се е променил изцяло. Не е можел да спи, не му се е искало да излиза от дома си и да се среща с близки и колеги. Непрестанно е мислел за наказателното производство и опасенията за бъдещето му не са го напускали. Твърди още, че наказателният процес го е съсипал, накарал го е да загуби вяра във всичко и всички, а огорчението, болките и страданията от неоснователните обвинения не могат да отшумят и до днес. Притеснявал се е за близките си, за които също е било много трудно. Доброто му име на честен и добросъвестен човек - професионалист е било опетнено, а оправдаването му не би могло да заличи изцяло последиците от това.

Ищецът твърди и това, че за осъществяване на защита по НОХД № 81/2017 г. по описа на СВС е сключил договор за предоставяне на правна защита с адвокат Д.М.. Уговореното възнаграждение по този договор е било в размер на 1000лева, която сума му изплатил в брой. За осъществяване на защита по НОХД № 11/2019 г. по описа на СВС е сключил договор за предоставяне на правна защита с адвокат Р. Г.. Уговореното възнаграждение по този договор също е било в размер на 1000 лева, която сума е изплатил в брой. За осъществяване на защита по ВНОХД № 53/2021г. по описа на ВтАС е сключил договор за предоставяне на правна защита също с адвокат Г.. Уговореното възнаграждение по този договор било в размер на 1000лева и тази сума изплатил в брой. За осъществяване на защита по КНД № 391/2022 г. по описа на ВКС, II НО сключил договор за предоставяне на правна защита отново с адвокат Г.. Уговореното възнаграждение по този договор било в размер на 1500лева. И тази сума изплатил в брой. С изплащането на тези суми на обща стойност 4500лева, ищецът е претърпял имуществена вреда, която твърди, че е в пряка и непосредствена причинна връзка с неправомерно повдигнатото му обвинение.

В заключение, ищецът счита, че е налице хипотеза на чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди за отговорност на държавата в лицето на Прокуратурата на Република България, която е предявила, внесла в съда и поддържала обвинението, по което впоследствие ищецът е бил оправдан. Поради това ищецът моли да бъде осъден ответника да му заплати: сумата 30 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди от повдигнатото незаконно обвинение за престъпление, ведно със законната лихва, считано от 19.07.2022 г. - дата на влизане в сила на оправдателната присъда до окончателното изплащане на сумата, както и сумата 4500лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, ведно със законната лихва върху сумата, считано от същата дата до окончателното изплащане на сумата и направените по делото разноски, в т.ч. за държавна такса и адвокатско възнаграждение.

Към исковата молба са приложени и приети следните писмени доказателства
:постановление от 25.04.2017 г., по досъдебно производство № 28-РП/2016 г. по описа на ВОП - София, пр. пр. № 2672/2015 г. по описа на ВОП-София;обвинителен акт по досъдебно производство № 28-РП/2016 г. по описа на ВОП - София, пр. пр. № 2672/2015 г. по описа на ВОП-София;присъда № 16/05.04.2018 г. по НОХД № 81/2017 г. по описа на Софийски военен съд;решение № 154/14.01.2019 г. по КНД № 700/2018 г. по описа на ВКС, III НО;присъда № 106/02.06.2021 г. по НОХД № 11/2019 г. по описа на СВС;решение № 6/28.03.2022 г. по ВНОХД № 53/2021 г. по описа на ВАпС;решение № 96/19.07.2022 г. по КНД № 391/2022 г. по описа на ВКС, II НО;договори за правна помощ и разписки;9.копие от покана за доброволно изпълнение;10.копие от съобщение за наложен заповед на командир на в.ф. 52090; 12. 2 бр. епикризи. Изслушани са свидетели и е приложено цялото наказателно производство водено срещу ищеца.В първото по делото заседание са конкретизирани неимуществените вреди произтичащи от влошаване на здравословното състояние на ищеца във връзка с което е назначена и съдебно-медицинска експертиза и са събрани нови писмени доказателства.

В срока по чл. 131 ал. 1 ГПК е постъпил писмен отговор от ответника Прокуратура на Република България, чрез прокурора от Плевенска ОП И.Ш., с който се оспорва предявения иск за обезщетяване на имуществените вреди в размер 4500 лева по основание и размер. За разлика от приложения договор за правна защита и съдействие от 05.05.2017г. за договорено и заплатено възнаграждение в размер на 1000 лева за процесуално представителство по ДП №28-РП/2016г., договорите за представителство по НОХД №11/19г. на СВС /1000 лв./, ВНОХД №53/2021г. на Военно апелативния съд /1000 лв./ и КНД №391/22 г. на ВКС, Второ НО /1500 лв./, не съдържат дати за сключването им. Освен това, липсват ангажирани доказателства за обема на извършените процесуални действия с участието на упълномощения от ищеца адвокат на различните етапи на наказателното производство, както и че приложените към исковата молба договори за правна защита и съдействие, не се намират в кориците на делото. Ответника счита, че размерът на претърпени неимуществени вреди от 30 000 лева не е в съответствие с разпоредбата на чл.52 от Закона за задълженията и договорите. По смисъла на тази норма, справедливостта е критерий за определяне на неимуществените вреди, който не следва да се прилага абстрактно, а само въз основа на конкретни обстоятелства: броят и тежестта на деянията, за които е повдигнато обвинение от една страна, причинната връзка и вид и характера на причинените вреди, от друга, а в конкретния случай размера на исканото обезщетение от 30 000 лева е крайно завишен и явно несправедлив.

Позовава се на възприетото в точка 2 от ППВС № 4/1968г. и константната съдебна практика, относно размера на обезщетението за неимуществени вреди, който е свързан с критерия за справедливост, дефиниран в чл.52 от ЗЗД, като справедливостта не е абстрактно понятие, а се извежда от преценката на конкретни обстоятелства. В случаите на причинени неимуществени вреди по чл.2, ал.1 ЗОДОВ, от значение е как обвинението в извършване на престъпление се е отразило върху здравето, личния живот, чувствата, честта

и достойнството на увредения. Следва да се има предвид, че паричното обезщетение за моралните вреди следва да съответства на необходимото за преодоляването им и че, не е проява на справедливост, а е в дисхармония със справедливостта определяне на парично обезщетение по-голямо от необходимото за обезщетяване на претърпените вреди. Счита, че претенцията на ищеца е изключително завишена и не е съответна на претендираните вреди, на икономическия стандарт в РБългария и на съдебната практика по аналогични случаи /включително и тази на ЕСПЧ/. Независимо от тежестта на обвинението, търпяната мярка за процесуална принуда е била най-леката такава - „подписка“.

С оглед фактическата и правна сложност на делото, обема на събраните доказателства, разследването е извършено в разумен срок /ищецът бил привлечен като обвиняем с постановление от 25.04.2017г., предявено му на 11.05.17г., а обвинителният акт изготвен на 29.06.2017г. и внесен в съда/.Постановената от СВС първоначално осъдителна присъда, както и конституирането в наказателния процес на граждански ищец - в.ф. 52090-Д.М., налагат извод, че ако в процесния период са търпени вреди, то те не са единствено и само в резултат на актове и действия на органи на Прокуратура на Р България.Липсват твърдения и ангажирани доказателства за интензивно извършвани процесуални действия в наказателния процес с участието на ищеца.Счита също, че приложените към исковата молба епикризи не доказват причинна връзка между влошено здравословно състояние на ищеца и обвинението по чл.202 от НК.Ищецът не е ангажирал доказателства в подкрепа на твърдените негативни последици, както и те да са пряк резултат от процесното обвинение.

Съдът, като взе предвид становищата на страните, обсъди събраните по делото доказателства, прецени ги по реда на чл. 12 ГПК, съобрази изискванията на закона, приема за установено следното от фактическа и правна страна:Съгласно чл. 2, ал.1, т. 3 от ЗОДОВ Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата и съда от незаконно обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано. Съгласно разпоредбата на чл. 4 ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице.Съгласно т. 4 на Тълкувателно решение № 3/2004г. по тълк.д. № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС отговорността на държавата за вреди от незаконни действия на правозащитни органи възниква от момента на влизане в сила на оправдателната присъда за извършено престъпление. От този момент държавните органи изпадат в забава, дължат лихва върху размера на присъденото обезщетение и започва да тече погасителната давност за реализиране отговорността на държавата.

Предявените обективно съединени искове са с правна квалификация - чл. 2, ал. 1, т. 3, ЗОДОВ, тъй като се твърди наличие на незаконосъобразни актове, действия и

бездействия от страна на правозащитен орган, а именно орган на Прокуратурата, в резултат на незаконно обвинение за престъпление по чл.202, ал.1, т.1, вр.чл.201, вр. чл.26, ал.1 НК, за което е бил оправдан с присъда № 106 от 02.06.2021г. на Софийски военен съд по НОХД № 11/2019г., влязла в сила на 19.07.2022г. Предпоставките за уважаване на всеки от исквете е да е образувано наказателно производство за посоченото в исквата молба обвинение в извършване на престъпление, както и да е постановен и влязъл в сила съдебен акт, с който ищецът да е оправдан, ищецът да е претърпял описаните в исквата молба неимуществени и имуществени вреди през посочения период и те да са в пряка причинна връзка с незаконното обвинение.

Не се спори между страните, а се установява и от приложеното наказателно производство, изложената в исквата молба фактическа обстановка: С постановление от 25.04.2017г., по досъдебно производство № 28-РП/2016г. по описа на Военно-окръжна прокуратура - София, пр. пр. № 2672/2015г. по описа на ВОП-София, ищецът е бил привлечен в качеството на обвиняем за престъпление по чл. 202, ал. 1, т.1, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1 НК - за това, че на неустановени дати в периода от 21.07.2011г. до 17.11.2015г. в „База за тренировка и възстановяване" - гр. Плевен, местност „*****" към в.ф. 52090-Д.М., при условията на продължавано престъпление, в качеството на длъжностно лице - „управител хижа/вила" във взвод „*****" във ВВУБ „Георги Бенковски" до 01.12.2012г. и след 01.12.2012 г. като „управител хижа (вила)" в отделение „*****" във взвод „*****" във в.ф. 52090-Д.М., е присвоил чужди движими вещи, собственост на в.ф. 52090-Д.М.: общо 4917,800 литра дизелово гориво ДСЗ-30 на обща стойност 11 919,55 лв., предназначено за работата на агрегат АД-30 с рег. № ВА 601167, връчен в това му качество и поверено му да го пази и управлява, като за улесняването му е извършил и друго престъпление, за което по закон не се предвижда по-тежко наказание - престъпление по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК. Взетата мярка за неотклонение е била „подписка". Въз основа на внесен от ВОП-София обвинителен акт е образувано НОХД № 81/2017г. по описа на Софийски военен съд, по което са проведени осем съдебни заседания, с участието на ищеца. С влязла в сила на 20.04.2018г. присъда № 16/05.04.2018г. е бил признат за виновен по повдигнатото му обвинение и му е било наложено наказание „лишаване от свобода" 1 година и 6 месеца, отложено, на осн. чл. 66, ал. 1 от НК за срок от 4 години. Лишен е бил виновния и от права по чл.37, ал.1, т.6 и 7, вр. с чл. 49, ал.2 от НК, да заема държавна или обществена длъжност и да упражнява професия или дейност свързана с управлението на пари или материални средства за срок от 4 години. Осъден е да заплати на работодателя си обезщетение в размер на 11 919.55лв. за причинени в резултат на престъплението имуществени вреди.

Безспорно е, че наказателното производство е било възобновено с решение № 154/14.01.2019г. по КНД № 700/2018 г. по описа на ВКС, III НО, а присъдата на Софийския военен съд - отменена и делото върнато за ново разглеждане от друг състав на Софийския военен съд. По новообразуваното НОХД № 11/2019г., са били проведени десет съдебни заседания, в които ищецът е участвал, а с присъда № 106/02.06.2021г. е бил признат за

невиновен и оправдан по повдигнатото му обвинение. По протест на Прокуратурата е било образувано ВНОХД № 53/2021г. по описа на Военноапелативен съд, което е приключило с решение № 6/28.03.2022г., с което присъдата е била потвърдена, а то от своя страна е било потвърдено с решение № 96/19.07.2022г. по КНД № 391/2022г. по описа на ВКС, II НО.

Спорно е налице ли са другите предпоставки по чл. 2, ал.1 ЗОДОВ – претърпял ли е ищеца и в какъв обем неимуществени и имуществени вреди, както и налице ли е причинно-следствена връзка между тези вреди и незаконното обвинение. Какъв е паричния еквивалент на вредите.

За да се произнесе по спора, съдът съобрази следното: Събраните гласни доказателства сочат наличието на претърпени от ищеца неимуществени вреди вследствие водения срещу него наказателен процес. От показанията на св. Н.Б.Б. –приятел на ищеца, се установява, че още от образуване на наказателното дело е споделил с него : „Просто съм изненадан от неща, които са неверни, но в момента ми е заведено дело за това нещо“. Свидетелят твърди, че по време на наказателното производство, което е продължило години, той като приятел е успокоявал ищеца и го е водил в Южна България, а също и през почивните дни са излизали заедно на разходка, за да го разсея от мислите за делото. Въпреки това, той постоянно е говорел за него и се е чудил защо така се е случило. Свидетелят твърди, че приятелят му е честен човек, никога не е правил нещата, в които са го обвинили, като изказва предположение, че обвинението е било с някаква друга цел. Установява, че С. Г. е бил „сърцето на компанията“, когато са се веселили заедно, но след повдигнатото му обвинение, той е започнал да говори само за делото, само за това, което се случва с него, като всичко това го е довело до психически срив.

Същият свидетел установява, че случилото се не се е отразило на работата на ищеца. Той е продължил да си изпълнява задълженията като домакин на вилата в *****, а и в момента продължава да е домакин на същата вила. Свидетелят твърди, че приятелят му не е бил уволняван от армията. Направена му е била само ревизия, но не е бил отстраняван от работа, единствено са му блокирали заплатата. Последното обстоятелство също е спомогнало за влошаване на психическото му състояние. От друга страна 90 процента от приятелите му/компания от повече от 30-40 човека/ са се отдръпнали от него и са останали само истинските му приятели. Другите са започнали да коментират: „Ето виждаш ли, той е в армията, там всички крадат и той краде с тях“. След оправдателната присъда се опитвали отново да се сближат с него. Същият свидетел дава показание и за това, че се е влошило и здравословното състояние на ищеца. В този период е постъпил на лечение в болница заради високо кръвно налягане, което твърди, че не е имал преди. Преди наказателното производство са спортували заедно и го познава като спортист, въпреки че е „на години“. Твърди, че не е приемал лекарства, но е започнал след постъпването си в болница. Повторно е постъпвал в болницата във връзка с проблеми в дихателните пътища.

От показанията на св. Т.С.В., с която са приятели от съученици, се установява, че ищецът С. Г. ѝ се е обадил когато са му повдигнали обвинението. После са продължили да поддържат връзка, като през цялото време на воденото досъдебно, той е бил

изключително притеснен. Това е продължило и по време на водене на делото/5-6 години/, през който период ищецът се е променил изключително много. Бил е весел и енергичен мъж, контактен, а по време на процеса е станал затворен. През всичките години, в които са се познавали, свидетелката го е знаела като честен и скромен и поради това се е изненадала когато е узнала за делото за „някакви присвоявания и кражби в обекта, в който той работи“. Тъй като е работила в Адвокатска колегия-Плевен, през цялото време е придружавала ищеца там където е трябвало да се явява, разговаряла е с адвокати и знае, че за всяко дело е заплащал отделни адвокатски хонорари. Присъствала е при плащането на сумите по съответните договори за правна защита и съдействие, като твърди че даже се е налагало за заплащането им ищеца да тегли кредити, да взема пари на заем от приятели. Заплащал е сумите изцяло преди заседанията в съответната инстанция. Хонорарите са били от около 1000 лева, понякога и над 1000 лева, в зависимост от инстанциите.

Свидетелката установява и това, че всяка година съучениците и са организирали другарски срещи, на които ищецът е присъствал, но след промяната в емоционалното му състояние не е контактувал дори със съучениците си -не се е веселял, не е танцувал изобщо, а само е присъствал. Твърди, че в същия период се е разболял, започнал е да вдига кръвно и е получил диабет, започнал е лечение. Преди наказателното производство е бил в добро здраве, а през 2018-2019 година му се е наложило да постъпи в болница. От познати е разбрала, че съученикът и С. е започнал да има тикове, а също и че колегите му се присмивали, че едва ли не е крадец и измамник. Предполага, че 50-100 човека от гр.Д.М. са знаели за делото, тъй като С. живее там и част от тях са я питали какво се случва с него, тъй като са виждали промяната му. Особено много се е притеснил след влизане в сила на осъдителната присъда, след която е било образувано изпълнително дело за събиране на присъдената в полза на гражданския ищец сума. Когато и се е обадил по телефона е плачел и се е чудел как ще плаща. Твърди, че плащането е извършил със суми от изтеглен кредит. Свидетелката установява и това, че ищецът освен получените тикове, е започнал и да заеква, за което тя го е посъветвала да лекува нервната си система.

Представено е/на л. 268/ копие от покана за доброволно изпълнение по изп.дело № 20184430400486 на ДСИ при РС-Плевен, образувано за принудително събиране на присъденото в полза на работодателя на ищеца вземане за обезщетение в размер на 11 919.55лв. и съответните разноски. По делото е бил наложен запор върху трудовото му възнаграждение за събиране на присъденото вземане. С заповед на командира на военно формирование 52090 от 20.11.2018г. /на л.270/ е прекратено трудовото му правоотношение поради лишаването му от права, наложено с влязлата в сила на 20.04.2018г. присъда.

Установява се от представените от ищеца писмени доказателства – Епикриза от клиника по гастроентерология при УМБАЛ“Д-р Георги Странски“ на пациента С. П. Г., че същият е постъпил на лечение в клиниката на 15.11.2018. и е бил изписан на 20.11.2018г., окончателна диагноза ХРОНИЧЕН ПОВЪРХНОСТЕН ГАСТРИТ. СТЕАТОЗИС ХЕПАТИС. МЕТАБОЛИТЕН СИНДРОМ. Установява се, че е постъпил за първи път в клиниката, с оплаквания от тежест и болки в дясно подребрие с давност около един месец. Съобщил е и

за периодично потъмняване на урината. Като придружаващи заболявания са посочени Артериална хипертония в последните месеци с хипертонични кризи до 190/100. Посочено е, че пациент е с упорити болкови и диспептични оплаквания на фона на метаболитен синдром с множество хипертонични кризи в последните месеци, при редовно прилагана терапия. Установиен е и обострен хроничен гастрит, а също и наличие на ехографски данни за чернодробна стеатоза. Проведено е лечение и е изписан с подобрене. От представения от ищеца болничен лист на негово име от 15.11.18 г. се установява, че същият е ползвал отпуск по болест за срок от 36 дни с диагноза хроничен повърхностен гастрит.

От издадената на ищеца Епикриза от Отделение по кардиология на ВМА, МБАЛ – Плевен/на л.275/, се установява, че той е постъпил в отделението на 23.07.2018г. и е бил изписан на 30.07.2018г., с окончателна диагноза: Обострена хронична застойна сърдечна недостатъчност Артериална хипертония трета степен. Хронична исхемична болест на сърцето-неуточнена. Посочено е, че пациента постъпва за първи път в отделението. С анамнеза за артериална хипертония от 2004г., макс. 190/120. Отрича захарен диабет и съдови инциденти. Бивш пушач, алкохол. Чести настинки, кашлици. Повишен холестерол. Оплакванията са от заморяване от 3-4 години при усилия, сърцебиене, понякога стягане зад гръдната кост, бодежи в сърдечната област, световъртеж, замаяване, главоболие и безсъние. Установено е обективно - леко увредено общо състояние. Набелязан шиен венозен застой. Има тикове с главата и ръцете.

От етапна епикриза от 14.08.2023г./на л.323/, издадена от личния лекар на ищеца, се вижда, че се касае за пациент, който повече от 20 години е с хипертонична болест и сърдечна недостатъчност и ИБС. На поддържаща терапия, приемащ редовно лекарства. Посочено е наличието на сърдечна исхемия, която се наблюдава в кардиологичен кабинет. Посочено е, че през последните години пациента е видимо неспокоен и раздразнителен. Има нервен тик, изразяващ се в повдигане на раменете и поклащане на главата. Често получава пристъпи в сърдечната област, задух и изпотяване.

От заключението на вещото лице - доц. д-р Д. Д. и от разясненията дадени в открито заседание се установява, че преживяния от ищеца С. П. Г. психичен стрес, нервно пренапрежение, негативни емоции, притеснение и безпокойство през периода от 25.04.2017г. до 19.07.2022 година е възможно в някаква степен да е повлияло негативно върху общото му здравословно състояние и да е изострило (влошило) развитието на съществуващите към този момент заболявания Артериална хипертония, Исхемична болест на сърцето и Хроничен повърхностен гастрит. Посочено, че в никакъв случай, стреса от водените дела не е главна, водеща или единствена причина за влошаването на тези заболявания, довело до двете хоспитализации, установени с приложените писмени доказателства. Съгласно „анамнезата“, издадена от Клиниката по кардиология, ищецът има повишено артериално налягане още от 2004г., което не контролирал редовно, бил е пушач в миналото и е употребявал алкохол, имал и „лош холестерол“. Видно от епикризата от Клиниката по гастроентерология, ищеца има и „метаболитен синдром“, който предразполага към развитие на сърдечносъдови заболявания (артериална хипертония и исхемична болест

на сърцето, които са свързани едно с друго). Посочено е, че основната причина за развитие на метаболитен синдром е генетична предразположеност, а основните рискови фактори са липсата на физическа активност и небалансираната диета, богата на захари и мазнини. Вещото лице е разяснило и това, че понастоящем медицинска наука не разполага с методи и средства, които да могат да прецизират в каква степен (дали в 5 % или в 15%), оплакванията и здравно състояние към момента на приемането на ищеца в болницата се дължат на „стреса от водените дела“ и в каква степен от другите фактори, изброени в теоретичен аспект в заключението от съдебния лекар.

Съдът като съобрази, че свидетелските показания на двамата свидетели кореспондират помежду си и в общи линии - с представените по делото писмени доказателства, които пък от своя страна не са оспорени от ответника, приема че показанията са обективно и безпристрастно дадени пред съда и следва да бъдат кредитирани с доверие. Установените от показанията на свидетелите обстоятелства, че ищецът е бил притеснен, разтревожен и изплашен, особено след като е влязла в сила присъдата, с която е бил признат за виновен и осъден за тежко умишлено престъпление, обуславят извода, че същият е претърпял неимуществени вреди вследствие незаконното обвинение, повдигнато и поддържано от органи на ответника - Прокуратурата на РБългария. Състоянието на стрес причинен от негативните изживявания е протичало по време на целия наказателен процес, а също и в периода през който е била в сила осъдителната присъда – от 20.04.2018г. до възобновяване на наказателния процес с решението на ВКС от 14.01.2019г., който период/от 11.05.2017г., когато му е предявено постановлението за привличането му като обвиняем до влизане в сила на оправдателната присъда на 19.07.2022г./, е продължил общо 5 години и 2 месеца. Повдигнатото и поддържано от органите на ответника на всички съдебни инстанции незаконно обвинение е за тежко умишлено престъпление, за което се предвижда наказание лишаване от свобода от 1 до 10 години/по чл. 202, ал.1, т.1, вр. чл.201, вр. чл.26, ал.1 от НК/ и взета мярка за неотклонение „подписка“. За престъплението е предвидено и лишаване на виновния от права по чл.37, ал.1, т.6 и 7, като съдът може да постанови и конфискация по ал. 1 до една втора от имущество на виновния. Макар „подписка“ да е най – леката от предвидените в закона мерки за неотклонение, то съгласно разпоредбата на чл. 60 НПК, тя е съставлявала допълнително ограничение за ищеца, тъй като с налагането и за него е съществувало задължение през целия период, в който е била наложена, да не напуска местоживеенето си без разрешение на съответния орган.

От свидетелските показания се установява, че през периода на наказателния процес срещу него, ищецът е ограничил социалните си контакти и желанието си да се събира с близки и приятели. Влошило се е общото му здравословно състояние, като двукратно е постъпвал на лечение в болница във връзка с оплакванията си от високо кръвно налягане и други кардиологични проблеми. След като е бил лишен от права по чл.37, ал.1, т.6 и 7 от НК и е прекратено трудовото му правоотношение, е останал без доходи и е бил принуден да тегли кредит, за да плати присъденото обезщетение, което допълнително го е стресирало. Свидетелите установяват, че е бил възстановен на предишната си работа и сега е

на същата длъжност, но от писмените доказателства се вижда, че в изпълнение на осъдителната присъда, със заповед на командира на военно формирование 52090 от 20.11.2018г. е било прекратено трудовото му правоотношение поради лишаването му от права. Свидетелите установяват още, че вследствие на повдигнатото обвинение и влязлата в сила осъдителна присъда, е било дескредитирано доброто име на честен и скромен човек, с което се е ползвал ищеца сред общността в гр.Д.М., към която принадлежи. Установява се, че обществеността /колеги и съученици на ищеца/ е узнала за обвинението и това му е повлияло в негативен аспект, като е усложнило неврологичното му състояние. Ищецът се е затворил в себе си. Зачестили са проявите на тикове и на повишаване на артериалното му налягане.

Въз основа на представената медицинска документация по делото и заключението на съдебно-медицинската експертиза, което съдът възприема изцяло, като компетентно, обективно и неоспорено от страните, се установява, че преживеният стрес и негативни емоции във връзка с проведеното разследване, а по-късно и съдебно преследване срещу ищеца, са оказали влияние върху здравето му. Но ВЛ д-р Д. е категоричен, че не може да се установи пряка причинна връзка между стреса от наказателното производство и оплакванията на ищеца през периода и поставени му диагнози хипертония-трета степен, ХЕБС с аритмия, състояние след прекаран миокардит при бактериални инфекции, хроничен повърхностен гастрит на лигавицата на стомаха, лекостепенна стеатоза на черния дроб. Установено е, че тези заболявания са съществували в началото на периода и са хронични, като са зачестили симптомите им след започване на наказателния процес. Те не са предизвикани от негативните изживявания на ищеца, нито стреса е главната, водеща или единствена причина за влошаването на тези заболявания. Последните са само събуславящ фактор, наред с множеството други фактори посочени в заключението на СМЕ, за появата на оплакването от съответната болест, като не може да се определи и процентното им съотношение, с оглед спецификата на всеки отделен индивид. Стресогенните фактори могат да повлияят негативно върху развитието на посочените болести, но съгласно заключението на доц д-р Д., тяхното влияние не е определящо.

При така събраните и обсъдени доказателства съдът приема за установено, че през периода от м.май 2017г. до м. юли 2020г. ищецът е преживял емоционални страдания и неблагополучия, изразяващи се в повишена тревожност, притеснение във връзка с изхода на наказателното производство, безпокойство, подтиснатост, както и негативни физически изживявания, произтичащи от влошеното му здравословно състояние-повишено кръвно налягане, нервни тикове, гастрит и кардиологични проблеми. Ищецът е преживял тежко постановената срещу него осъдителна присъда, чието изпълнение е започнало. Налице са всички изискуеми от закона предпоставки за уважаване на предявения иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в резултат на незаконно обвинение, а именно: бил е оправдан по повдигнатото му незаконно обвинение за тежко умишлено престъпление, претърпял е неимуществени вреди от уронване на доброто му име; преживяни емоционални и физически страдания, които са пряка и непосредствена последица от действията на

органите на Прокуратурата - повдигнали и поддържали обвинението на различните етапи от наказателния процес.

По делото липсват доводи и доказателства и за съпричиняване на вредоносния резултат и за някакъв принос за увреждането от страна на ищеца. В решение № 244/ 25.07.2013 г. по гр.д. № 1205/ 2012 г., IV г.о., постановено по реда на чл. 290 от ГПК, ВКС приема, че съпричиняване е налице, когато пострадалият с действията си по време на наказателното преследване недобросъвестно е създал предпоставки за повдигане и поддържане на незаконно обвинение - направил е недобросъвестно неистински признания; въвел е органите на разследването в заблуждение с цел да се прикрият определени обстоятелства или да се забави или опорочи разследването на престъпление. Не се твърди и няма данни, в хода на наказателното производство, ищецът с поведението си е дал повод за повдигане и поддържане на незаконното обвинение. Фактите са били изяснени още в досъдебната фаза на процеса.

При определи размера на дължимото обезщетение съдът следва да съобрази всички конкретни факти и обстоятелства, за прилагане на критерия по чл. 52 от ЗЗД - справедливост, тъй като паричния еквивалент на моралните вреди, следва да отразява в каква степен са били засегнати основни ценности и блага на пострадалия. От значение са продължителността на воденото наказателно производство, личността на увредения, положението му в обществото и притежаваният от него авторитет, начина му на живот, обичайната среда, контактите и социалния му живот, работата му, настъпилите промени в отношенията в семейството, в начина му на живот като цяло, в личния, обществен и професионалния живот, чувствата, честта и достойнството на увредения, негативното отражение в резултат на воденото наказателно производство върху душевното му и здравословно състояние, естеството на причинените на ищеца неудобства, стандарта на живот в страната по време на воденото наказателно производство и др.

При съобразяване на продължителността на наказателното производство от около 5 години, обвинението в тежко умишлено престъпление, което само по себе си е основание за сериозен стрес у всеки човек, който не е осъждан, съвкупността от емоционалните преживявания на ищеца по време на наказателно производство, подробно обсъдени по – горе, както и влошаването на здравословното му състояние, съдът намира, че на ищеца следва да се присъди обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на сумата от 10 000 лв., т.е. предявения иск се явява частично основателен и доказан за сумата от 10 000 лв. и следва да се отхвърли като недоказан и поради това неоснователен за разликата до предявения размер от 30 000 лв. Сумата се дължи, ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъда – 19.07.2022г. до окончателното ѝ заплащане. Не се събраха доказателства заболяванията на ищеца, за които е потърсил лекарска помощ през периода да са пряка последица/да са възникнали/ от незаконното обвинение и свързания с него стрес.

Обезщетение за вреди в по-голям размер би било несправедливо, тъй като с оглед събраните гласни доказателства, съдът приема, че не се установени факти, които да са

оказали съществено влияние и да са променили положението на ищеца в обществото и обичайната му среда, социалния му живот, отношенията в семейството и в начина му на живот като цяло. Макар и с негативно влияние върху емоционалния му статус и повишени здравословни оплаквания, ищецът е продължил да води обичайния си начин на живот, социалната и семейната си среда, като напр. продължил е да ходи на срещите на випуска си, макар и с понижено самочувствие. Възстановил е предишната си работа, а с това и – авторитет необходим за заемане на длъжността «управител на хижа/вила».

По отношение на иска за имуществени вреди, съдът намира, че имуществените вреди, представляващи разходи за осъществена правна защита в наказателното производство, направени и платени в брой от ищеца, съгласно представените с исковата молба договори за правна помощ и защита/л.264-267/: за адвокатско възнаграждение на адвокат Д.М. в размер на 1000лв./по НОХД № 81/2017г./; за адвокатско възнаграждение на адвокат Р. Г. в размер на 1000лв./по НОХД № 11/2019г./; за адвокатско възнаграждение на адвокат Р. Г. в размер на 1000лв./по ВНОХД № 53/2021г./и за адвокатско възнаграждение на адвокат Р. Г. в размер на 1500лв./по КНД № 391/2022г./, са доказани по основание и размер, поради което искът за имуществени вреди с обща цена от 4500лева следва да се уважи като основателен, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъда. Тези вреди са в пряка причинна връзка с неправомерно повдигнатото обвинение, тъй като разходите за адвокатска защита са направени от ищеца във връзка с осъщественото от посочените адвокати процесуално представителство по делото, образувано под съответния номер на инстанциите в които е разглеждано. Видно от приложените дела, а и от показанията на св.Т.В., подсъдимият не е защитаван безплатно, а посочените по-горе възнаграждения за адвокатска защита са били изплатени преди явяването на адвоката пред съда. Нещо повече – за да заплати възнагражденията, съгласно свидетелските показания, се е налагало подсъдимия да иска пари на заем. Доколкото при оправдателна присъда, НПК не предвижда заплащане на тези направени от подсъдимия разноси, то и не е било необходимо представянето на договорите за правна защита и съдействие и прилагането им по наказателните дела.Тяхното присъждане се извършва по реда на ЗОДОВ. Договорите не са оспорени от ответника в настоящото производство относно тяхната автентичност. Косвен аргумент в подкрепа на твърдяното в исковата молба е, че договорените и заплащани адвокатски възнаграждения не са в прекомерен размер, несъответен на осъществената адвокатска услуга.

При този изход на делото чл. 78 ал. 1 ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноси, съобразно уважената част от исковите претенции, в размер на 1687.88лв. от направени по делото разноси за адвокатско възнаграждение, за вещи лица и държавна такса, общо в размер на 4016лв., съгл. списъците с разноси на л.297 и л.333,

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ , представлявана от Главния прокурор **да заплати** на С. П. Г., с ЕГН *****, с адрес за призоваване гр.София, *****/адвокат Р. Г./, на основание чл. 2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ сумата от **10 000 лв.**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди претърпени в резултат на незаконно обвинение в престъпления по чл. 202, ал.1, т.1, вр.чл.201, вр.чл.26, ал.1 НК, за което е оправдан с влязла в сила на 19.07.2022г. присъда № 106/02.06.2021г по НОХД №11/2019г. по описа на Софийски военен съд, ведно със законната лихва върху сумата от 10 000 лв., считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъда – 19.07.2022г. до окончателното ѝ заплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в останалата му част за разликата над 10 000 лв. до 30 000 лв., като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ , представлявана от Главния прокурор **да заплати** на С. П. Г., с ЕГН *****, на основание чл. 2, ал. 1, т. 3, от ЗОДОВ сумата от **4500 лв.**, представляваща обезщетение за имуществени вреди претърпени в резултат на незаконно обвинение в престъпления по чл. 202, ал.1, т.1, вр.чл.201, вр.чл.26, ал.1 НК, за което е оправдан с влязла в сила на 19.07.2022г. присъда № 106/02.06.2021г по НОХД №11/2019г. по описа на Софийски военен съд, ведно със законната лихва върху сумата от 10 000 лв., считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъда – 19.07.2022г. до окончателното ѝ заплащане.

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА НА РБ , представлявана от Главния прокурор **да заплати** на С. П. Г., с ЕГН *****, на основание чл. 78 ал. 1 ГПК сумата от **1687.88лв.** за направени по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Великотърновски апелативен съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ОКРЪЖЕН СЪДИЯ:

Съдия при Окръжен съд – Плевен: _____